

Cezary Obracht-Prondzyński

"Tu jest Ojczyzna moja..." : materiały z konferencji Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie 6-8 października 1999, Gołuchów k. Kościerzyny", opracowanie zbiorowe, Gdańsk 1999 : [recenzja]

Acta Cassubiana 2, 395-396

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nazwami. Stąd bierze się kłopot z określeniem, gdzie pierwotnie zlokalizowany był kasztelański gród Chmielno.

Kolejny rozdział traktuje o jeszcze jednej legendzie chmieleńskiej, a mianowicie o księżniczce Damroce, która – zdaniem Śliwińskiego – nazywała się właściwie Dobrawą, czyli Dąbrówką. Autor stwierdza ponadto, że „*całość współczesnej wiedzy o księżniczce opiera się na przekazach powstałych w kilka wieków po domniemanych latach jej życia*”. Mimo wszystko podkreśla, że taka księżniczka rzeczywiście istniała i miała związki z Chmielnem, choć nie wiadomo do końca, w jakich latach żyła. Wyjaśnia ponadto, skąd wzięta się zmiana jej imienia, dlaczego związała się z Chmielnem (w wyniku pomorskiej wojny domowej) oraz stara się odpowiedzieć na pytanie, jak duże były jej chmieleńskie włości.

Ostatni rozdział dotyczy losów kasztelanii po śmierci księżnej Damroki oraz okoliczności upadku kasztelanii w XIV w. w wyniku działań krzyżackich.

„*Tu jest Ojczyzna moja...*”. Materiały z konferencji „Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie” 6-8 października 1999 Gołun k. Kościerzyny, opr. zbior., Gdańsk 1999, wyd. Kociewskie Towarzystwo Oświatowe, ss. 263

Książka pt. *Tu jest Ojczyzna moja* zawiera materiały z konferencji poświęconej edukacji regionalnej, która rok temu odbyła się w Gołuniu. We wstępie napisano, że celem konferencji było „*upowszechnienie wiedzy pedagogicznej, doświadczeń, najciekawszych rozwiązań metodycznych, nowatorskich poszukiwań edukacyjnych, służących reformującej się szkole*”.

W książce, podzielonej na cztery główne części, zaprezentowano w sumie kilkadziesiąt tekstów. W części pierwszej znalazły się wypowiedzi o charakterze programowym, stąd jej tytuł: *Dlaczego edukacja regionalna ?*.

Druga, i chyba najciekawsza część, zawiera prezentacje poszczególnych tras podróży studyjnych, które towarzyszyły konferencji. Najpierw podano informację ogólną o celach i przebiegu podróży, wykaz tras i ich mapkę, a następnie przedstawiono relacje z tras: *Do Lesóków i Bëloków*, czyli na północne Kaszuby, *Kaszëbską stęgną* na Kaszuby środkowe, *Pomorskie drogi księdza J. Pasierba* (Tczew, Pelplin, Subkowy), *Na szlaku Kociewskich Izb Regionalnych*, wreszcie *Bytowszczyzna – edukacja wtopiona w piękno krajo-brazu i historię*.

W części trzeciej zawarto materiały pod ogólnym tytułem „*Z doświadczeń pomorskich regionalistów*”. Jest tu kilkanaście tekstów, a wśród nich

przypomnienie ważnego artykułu dr. W. Pniewskiego z 1932 r. pt. *Potrzeba regionalizmu w szkole*. Ponadto przedstawiono tu akty prawne i dokumenty dotyczące edukacji regionalnej oraz przykłady konkretnych działań w poszczególnych placówkach oświatowych, np. w Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach czy w przedszkolu w Subkowach oraz w placówkach pozaszkolnych (np. w schronisku młodzieżowym w Chmielnie).

Część czwarta zawiera: *Reminiscencje pokonferencyjne*. Tu należy zwrócić szczególnie uwagę na „wnioski uczestników tras edukacyjnych, zawierając potrzeby i problemy, jakie stają przed edukacją regionalną”. Warto się także zapoznać z ofertami szkoleniowymi CEN w Gdańsku i ODN w Słupsku.

Na końcu książki zamieszczono bardzo przydatne wykazy publikacji służących edukacji regionalnej. Złożyły się na nie informacje Biblioteki Głównej UG oraz Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej (w Gdańsku i oddziałów w Pucku, Wejherowie i Słupsku). Niestety, są one niekompletne i dość skromne, co powinno skłonić którąś z bibliotek do opracowania wyczerpującej bibliografii, dotyczącej edukacji regionalnej. Niewątpliwie ciekawym uzupełnieniem jest natomiast opracowana przez R. Mistarza *Wybrana bibliografia dla nauczyciela języka kaszubskiego*. Obejmuje ona właściwie całość problematyki kaszubskiej. Nauczyciel może tu znaleźć pozycje z najróżniejszych dziedzin (od historii i językoznawstwa po ochronę przyrody). Problem tylko w tym, że do ogromnej większości tych pozycji nie będzie on miał dostępu, bo nie ma ich w naszych bibliotekach.

W sumie ta dość obszerna pozycja z pewnością będzie bardzo pomocnym materiałem dla wszystkich nauczycieli regionalistów. Ponieważ wydawcy, tj. Kociewskie Towarzystwo Oświatowe i Pomorskie Kuratorium Oświaty, zapowiadają organizację kolejnych konferencji i wydawanie następnych książek, dobrze by było, gdyby zwrócili większą uwagę na stronę redakcyjną, bo jest tam sporo błędów i potknięć.

Kto jest kim w województwie pomorskim, opracowanie zbiorowe, wyd. Oficyna Pomorska, Gdańsk 2000, ss. 262

Kilka lat temu Oficyna Pomorska z Gdańska wydała książkę *Kto jest kim* dotyczącą województwa gdańskiego. Cieszyła się ona dużym zainteresowaniem i szybko znikła z półek księgarskich. Była też bardzo pomocna przede wszystkim dla dziennikarzy, politologów, badaczy kultury, także polityków. Sukces tamtej pozycji skłonił wydawców do wydania podobnej pozycji dla nowego województwa pomorskiego. Książka ta jest pierwszą próbą, jak pisać